

Π Α Ν Δ Ω Ρ Α .

Μερού [Joseph Méry]

Δόξα και έρως (Gloire et amour)

Κωμωδία ελληνική εις μίαν πράξιν και εν πεζώ λόγω

Μετάφραση: Σ.

Πανδώρα, Αθήνα

1. τμ. 17, τχ. 407 (1 Μαρτίου 1867), σ. 543-547

2. τμ. 18, τχ. 412 (15 Μαΐου 1867), σ. 73-74

1. ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣ.

ΚΟΜΩΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

*εις μίαν πράξιν και εν πεζῷ λόγῳ.**Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τοῦ Μερύ.*

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΡΟΣΤΡΑΤΟΣ || ΣΚΟΠΑΣ Ο ΜΗΛΙΟΣ γλύπτης.
 ΑΘΗΝΑΙΣ Η ΜΙΤΓΑΒΝΑΙΑ. || ΡΟΔΙΑ θούλη εἰκεία τῆς Αθηναίδος.

(Ἡ σκηνὴ ἐν Ἐπίσημ.)

Ἡ γυναικωνίτις τῆς Μιτοληνικῆς Αθηναίδος. Εἰς τὸ βάθος, μεγάλη ἀλλεῖα πίπτουσα ἐπὶ μαρμαρίων δρυφάκτων και ἀφίνουσα νὰ φαίνονται αἱ βάσεις τῶν κίωνων μεγάλου τινὸς ναοῦ μακρᾶν. — Τὰ δρυφάκτα ταῦτα χρησιμεύουσιν ὡς εἰσόδος και ἔξοδος εἰς τὰ πρόσωπα· πρὸς ἀριστερά, θύρα ἄγουσα εἰς τὰ ἐσωτερὰ δώματα. — Πρὸς ἀριστερά οἱ ἐρέστιοι θεοὶ ἐκ χρυσοῦ, ἐλέφαντος και ἀργύρου ἐπὶ μικροῦ βωμοῦ. . . — Εὐπρεπισμῆς ἀρχαῖος ἑλληνικῆς. Εἰς τινὰ γωνίαν ἀγάλμα λαμπραδούχων. — Κιθῶτιον ἐπὶ τρίποδος. Περιπέτασμα, ἔπισθον τοῦ ἐποίου δύναται τις νὰ κρυφθῆ. (Ἐν αἰθεύσῃ δύναται νὰ παραληφθῆ ἡ διακόσμησης αὐτῆ και ἀντικατασταθῆ ὑπὸ τῆς φαντασίας.)

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

ΑΘΗΝΑΙΣ, ΡΟΔΙΑ.

ΑΘΗΝΑΙΣ, καθεζομένη.

Γρήγορα, Ροδία . . . τὸ περιδέρασιον, τὰ δακτυλίδια, τὰ βραχιόνιά μου.

ΡΟΔΙΑ γονυπετοῦσα παρὰ τὴν Αθηναίδα ὅπως θέσῃ τὰ βραχιόνια και τοὺς δακτυλίους.

Γλυκεῖά μου κυρία, σ' ἀρέσκει ν' ἀκούης καθ' ἡμέραν ταυτὰ πράγματα;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἄν αὐτὰ ταυτὰ πράγματα μ' ἦναι εὐχάριστα;

ΡΟΔΙΑ.

Ὅχι.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐστὼ λέγε ἔπω; δήποτε, Ροδία.

ΡΟΔΙΑ.

Ἐγὼς ἐκεῖ, ἀπέναντι, πολὺ κακοὺς γείτονας, τοὺς ἱερεῖς τῆς Ἀρτέμιδος.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τὸ γνωρίζω . . . και φοβοῦμαι πολὺ περισσότερον τὴν γειτόνισσάν.

ΡΟΔΙΑ.

Τὴν θεὰν Ἀρτέμιδα;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Αὐτὴν αὐτοτάτην.

ΡΟΔΙΑ.

ὦ! δὲν ὑποφέρω τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας, αἵτινες ἀναμιγνύονται εἰς πᾶν πρᾶγμα . . . ὦ ἀγαπητῆ μου κυρία Αθηναῖς, αὐτὴ ἡ Ἀρτεμις . . .

ΑΘΗΝΑΙΣ, διακίπτουσα αὐτήν.

Ὅμιλει χκαηλά . . .

ΡΩΔΙΑ.

"Ω! μὴ φοβῆσαι τίποτε, ἡ σελήνη ἔδυσεν. . . Ἡ Ἄρτεμις βασιλεύει ἐν ταύτῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπὶ τοῦ ἄδου καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ! Εἶναι παραπολύ. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ παραμελῇ τὰς ὑποθέσεις τοῦ κόσμου εἰς κἀνὲν ἐκ τῶν τριῶν τούτων μερῶν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐπειτα, τῇ ἀληθείᾳ, Ῥοδίκα, ὑποπτεύω, ὅτι εἶναι ζηλότυπος ὡς ψευδόσεμνος.

ΡΩΔΙΑ.

Καὶ ἂν ἦτον τουλάχιστον ἀγνή, ὡς διαθρυλλεῖ εἰς τε τὸν ἔθρον καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· ἀλλ' εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν τῆς Ἐφέσου εἶναι γνωστὸν ὅτι ἔχει συνεντεύξεις, καθ' ἑκάστην νέαν σελήνην, μετὰ τοῦ μικροῦ ἐκείνου βοσκῶ, Ἐνδυμίωνος.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἡδύνκτο νὰ διαλέξῃ καλλίτερον.

ΡΩΔΙΑ.

"Ω! ἐγὼ δὲν θὰ ἡγάπων βέβηκα βοσκόν! Αἰθερὶ ἔχουν πολλὴν ἀφιλοκαλίαν. Ἰδὲ τὴν Ἀφροδίτην, ἂν τὸ λεγόμενον ἦναι ἀληθές, καὶ αὐτὴ συχναίξει τὰ ποιμενοστάσια καὶ ἀγαπᾷ τὸν Ἄδωνιν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἀλλὰ τουλάχιστον αὐτὴ εἶναι ἀγαθὴ· δὲν ἀναμινύεται εἰς τὰς ὑποθέσεις ἡμῶν· δὲν προσκαλεῖ τὸν Δία ὅπως καταστήσῃ αὐτὸν ἀλλόφρονα, τῷ κλέψῃ τὸν κεραυνὸν καὶ τὸν ρίψῃ ἐπὶ ταλαιπώρου θνητῆς, ἡ ὁποία ζητεῖ σύζυγον ἐντὸς δάσους μυρσίνης. . .

ΡΩΔΙΑ.

Ὅπως συνέβη ἐσχάτως εἰς τὴν πατρίδα μου Ἰόδον. Ἡ ὠρχία Ἀμηλία κατεκεραυνώθη ἐντὸς δάσους μυρσίνης, ἐν πλήρει μεσημβρία. Ὅλοι εἶπον· «Ἡ Ἄρτεμις τὴν ἐκτύπησεν.»

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Καὶ δὲν ἠπατώντο.

ΡΩΔΙΑ.

Αὐτ' ἡ θεὰ πολὺ ἠλλαξε χαρακτῆρα· αἱ μητέρες καὶ αἱ μάμμαι ἡμῶν λέγουσιν ὅτι ἡ Ἄρτεμις ἦτο ἄλλοτε γλυκυτέρα· αἱ ἐλαφραὶ γυναῖκες δὲν ἐφοβοῦντο τὴν σελήνην ἐν πλήρει μεσημβρία.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἡ ἀλαζονεία, ἡ ἀλαζονεία μετέβαλε τὸν χαρακτῆρα τῆς Ἀρτέμιδος. Ἄκουσε, Ῥοδίκα. . . μέχρι τοῦδε ἡ Ἄρτεμις δὲν εἶχε ναούς· οἱ γλύπται ἤρνοῦντο νὰ κατασκευάσωσι τὸ ἄγαλμά της, ἐνεκα τῶν σεμνῶν ἐνδυμάτων τὰ ὁποῖα βυρῶνουν τὴν σμίλην· μόνον τὴν Ἀφροδίτην ἐγλυφον, διότι τὸ ἔργον εἶναι ἐλαφρότερον. Αἶφνης εὗρέθη καλλιτέχνης πλουσιώτατος, ὅστις ὑπέστη δυστυχίας οικιακᾶς τοιαύτας, ὥστε νὰ ταπεινώσωσι τὸ μέτωπον τοῦ ἀνδρός, καὶ, ὅπως ἐκδικηθῇ κατὰ τῶν γυναικῶν, ἐκτίσεν ἰδίαν δαπάνη, ἐκεῖ ἀπέπληκτι ἐν τῇ πόλει τῆς Ἐφέσου, ναὸν εἰς τὴν

ἀγνὴν Ἄρτεμιν, ναὸν ὅπου τὴν Ἀφροδίτην κακομεταχειρίζονται ὡς τὴν ἐσχάτην θνητὴν χορὸς χήρων καλοπληρωμένων. Ἰκτοτε ἡ Ἄρτεμις ἔχασε τὴν κεφαλὴν της ὡς νεόπλουτος· δανεῖζεται παρὰ τοῦ Διὸς τὸν κεραυνὸν καὶ παρὰ τῆς Ἥρας τὸν ταῶν. Ἄς φυλαττώμεθα πολὺ.

ΡΩΔΙΑ.

Φοβερά γείτων!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Αὐτὸ τὸ μέγαρον τὸ ὁποῖον κατοικοῦμεν, δὲν τὸ ἐξέλεξα ἐγὼ, τῇ ἀληθείᾳ! μοὶ τὸ ἐχάρισαν καὶ τὸ ἔλαβον, εἶναι δῶρον τοῦ Κρινίου, τοῦ πλουσίου ἐκείνου ἐμπόρου ὑφασμάτων τῆς Μιλήτου. Ἐσκόπευε νὰ μὲ νυμφευθῇ, ἀλλ' ἐδείχθη ἀβρότατος ἀποθανὼν πρὸ τοῦ γάμου.

ΡΩΔΙΑ.

"Ω τὸν κάλλιστον ἀνθρώπον!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

"Ω! δὲν μὲ δυσηρέστησέ ποτε μετὰ τὸν θάνατόν του. Παρ' ὀλίγον ἔμεινε εἰς χρεῖαν, κτίστασιν οἰκτράν μετὰ τὸ δλέθριον παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ἡ Ἄρτεμις.

ΡΩΔΙΑ.

"Ω! ἐκεῖνη ἐχάλασε τὸ ἐπάγγελμα τῆς χήρας!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἀληθέστατον! . . Ὅλαι αἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν τὸ θάρρος νὰ καταβροχθίζωσιν εἰς τὸ γεῦμα τὴν κόριν τῶν ἀνδρῶν τῶν.

ΡΩΔΙΑ.

Προτιμῶ τὴν κορινθιακὴν σταφίδα.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐλυτρώθην ἀπὸ τῆς χρεῖας, θέλω νὰ ἐκλέξω ἐνδοξον σύζυγον, καὶ ἐγκαταλείπουσα τὴν Ἐφeson νὰ κατοικήσω τὴν ἀγαπητὴν μου Μιτυλήνην, ὅπου ἡ Ἄρτεμις οὐδὲ κἀν σκιάν ἐπιβροῆς ἔχει.

ΡΩΔΙΑ.

ὑποπτεύω τὴν γλυκεῖάν μου κυρίαν Ἀθηναίδα ὅτι ἔχει κλίσην πρὸς τὴν νέον καὶ ὠρχιον Ἐφέσιον ὅστις ὀνομάζεται Ἡρόστρατος. . .

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Πρὸς τὸν Ἡρόστρατον; Ἀπατάσῃ, Ῥοδίκα· ἔχει ἐντρομερὸν ἐλάττωμα.

ΡΩΔΙΑ.

Δὲν σε ἀγαπᾷ ἀρκεῖά;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐξ ἐναντίας ὑπὲρ τὸ δέον.

ΡΩΔΙΑ.

Ὁ γάμος θὰ τὸν διώρθονεν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἰσως. . . Παρητήρησα ὁμῶς τὸν Ὀρφέα, αὐτὸς ὑπῆρξεν ἀδιόρθωτος· ἡ γυνὴ του τὸν ἐνόμιζεν ἡσυχον μετὰ τὸν θάνατόν της, καὶ αὐτὸς κατέβη εἰς τὸν ἔθρον πρὸς ἀναζήτησίν της.

ΡΩΔΙΑ.

Ὁ ἀδιάκριτος!... Λοιπὸν στρέφω τὰς ὑποψίας μου πρὸς τὸν νέον γλύπτην τῆς Μήλου...

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τὸν Σκόπαν... Ὁ! εἶναι μέγας καλλιτέχνης. Θὰ μ' ἐδίδε τὸ ἥμισυ τῆς δόξης του, ἀλλὰ φοβοῦμαι τὸν ἔρωτα τῶν γλυπτῶν· καλλίτερον ἀγαπῶσι τὰ ἀγάλματά των ἢ τὰς γυναῖκάς των. καὶ πάντοτε δικτείνονται ὅτι τοὺς λείπει ὑπόδειγμα, ὅπως τελειώσωσιν ἕνα βραχίονα ἢ μίαν σιγῶνα. Πράγμα ὑποπτον... Πλὴν τούτου, ἀκόμη δὲν ἐξέλεξα ἢ σπουδὴ εἶναι μήτηρ τῆς μεταμελείας.

ΡΩΔΙΑ.

Ἀλλὰ θὰ ἐκλέξῃς ὀλίγον ἀργότερα ἢ γυναικωνίτις εἶναι πένθιμος ἀνευ τοῦ ἔρωτος.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Νὰ τὴν Ἀσθεῖαν Ἀφροδίτην, τὴν πλεον ἔρωτόληπτον Ἀφροδίτην, σὲ ὀμνῶ· ὅτι δὲν ἀγαπῶ τὸν ἔρωτα.

ΡΩΔΙΑ, ζωηρῶς κινουμένη.

Ἀθάνατοι θεοί! ὅποια βλασφημία! Καὶ τί ἀγαπᾷς λοιπόν;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τὴν δόξαν.

ΡΩΔΙΑ.

Ὁ ἔρωσ δὲν ἐμποδίζει τὴν δόξαν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Εἶσαι παιδίον. Μάλιστα, τὴν ἐμποδίζει. Θὰ σ' ἀναφέρω ἕκαστὸν γυναῖκάς τῆς Ρόδου, τῆς Μιλήτου, τῆς Ἐφέσου ὠραίας ὡς αἱ θυγατέρες τοῦ Ὀλύμπου τοῦ Φειδίου, αἱ ὅποια ἠγάπησαν ὡς αἱ νύμφαι τῆς Ἀρκαδίας, καὶ τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα οὐδὲ κἂν ἄπαξ θέλει προσφέρει τις ὅταν τὸ γῆρας λευκάνῃ τὴν μέλαιναν κόμην των. Τὸ λυπηρὸν, Ροδίαι, εἶναι ὅτι ἐγκαταλειπόμεθα ὑπὸ τῆς ῥοδοπαρείου θεᾶς Ἥθης, καὶ κητατασσομένη κατὰ τῶν ἐβρυτιδωμένων γραίων, ὅτι ἀπολαμβάνομεν τότε τὸ εἰρωνικὸν σέβας τῶν νεανίων καὶ ἀκούομεν λειγόμενον κατὰ τῶν πλήθους· «Καλὴ μου γραία, ἄφες νὰ περάσωσιν αἱ νεάνιδες αὐταί, αἱ μεταβλίνουσαι εἰς τὸν νέον τῆς Κνίδου, ὅπως διαγωνισθῶσι περὶ τοῦ βραχίονος τοῦ κάλλους.» Θέλω νὰ προφυλάξω τὰς τελευταίας μου ἡμέρας ἀπὸ τῆς λύπης ταύτης· θέλω νὰ κατακτήσω τὴν δόξαν, τὸ μέγα τοῦτο κτῆμα τῆς πατρίδος μου, τὴν μόνην ἀγήρατον ὠραιότητα, τὸ μόνον πάθος τὸ ὅποιον διατηρεῖ εἰς ἡμᾶς λατρευτάς μέχρι τάφου καὶ μετὰ θάνατον μᾶς ζωοποιεῖ. Θέλω ν' ἀκούω κατὰ τῶν πλήθους· «Νέκι κόραι αἱ μεταβλίνουσαι εἰς Κνίδον, κύψατ' ἐνώπιον τῆς γραίας ταύτης· διηγωνίσθη περὶ τοῦ βραχίονος τῆς δόξης, καὶ οἱ ῥοδίνοι ἡμῶν στέφανοι μακραίνονται ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ χρυσοῦ τῆς στεφάνου.

ΡΩΔΙΑ.

Ναί, ἀλήθειαν εἶπες, εἶμαι παιδίον. Μέχρι τοῦδε

ἐνόμιζον ὅτι ἡ δόξα ἦτο πρᾶγμα ἑλληνικόν, ἐφευρεθὲν διὰ μόνον τὸν ἄνδρα, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ εὐνοήθη πολὺ περισσότερον ὑπὸ τῶν θεῶν, οἵτινες ἀφῆκαν εἰς αὐτὴν τὸν ἔρωτα.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τῶν ἔρωτα! αἰωνίως τὸν ἔρωτα! Ἦκουσές ποτε ὄνομα κοινότερον;

ΡΩΔΙΑ.

Ἄ! ἐγὼ ἀγαπῶ τὰ κοινὰ πράγματα! ἀγαπῶ τὸν ἔρωτα. Νὰ ἦναι τις γυνή, νέα, ὠραία, νὰ ἔχη τοὺς ἄνδρας εἰς τοὺς πόδας τῆς, βραχιεῖς ἢ δούλους, νὰ ταπεινῇ τοὺς πλεον ἀλαζόνες, νὰ δαμάζῃ τοὺς ἰσχυρτέρους, νὰ πτοῖ τοὺς ἀνδρειότερους, καὶ εἰς τὸν νεώτερον, τὸν δειλότερον, τὸν ὠραιότερον νὰ διδῇ τὸν ἔρωτά τῆς, τοῦτο λέγεται ζῶη, τοῦτο λέγεται δόξα. Καὶ ὅταν δύο ἦναι οἱ γηράσκοντες ἐνταύτῃ, δὲν αισθάνονται ὅτι γηράσκουσιν· οἱ ἀγαπώμενοι πάντοτε εἶναι καὶ πάντοτε νέοι· ὁ ἀμοιβαῖος ἔρωσ μεταξὺ δύο προσώπων δὲν ἔχει ποτὲ ψαρκὸς τρίχας. Ὁ Φιλῆμων καὶ ἡ Βυῦκη μέχρι τοῦ θανάτου των εἶχον ὑλικίαν εἴκοσι ἐτῶν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἄ! Ροδίαι, ἀθῶν μου! βλέπω μόνον ὅτι ἀπὸ τοὺς μύθους τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὰ ἄσματα τῆς Πάρου γνωρίζεις τὸν ἔρωτα! Ὁ ἔρωσ ἦτο ὠραιότατος ὅτε ἦτο μόνος μετὰ τὴν θεῖαν μητέρα του· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἦλθε, καὶ ὁ ἔραστὴς διέφθειρε τὸ κάλλος τοῦ ἔρωτος.

ΡΩΔΙΑ.

Ἐγὼ, τὸν ἐπαίρω ὅπως εἶναι· ἀφίνω τὴν δόξαν εἰς τοὺς ἥρωας, καὶ παρ' ἡμῖν ὑπάρχουσι τόσοι ἥρωες ἱστορικοὶ καὶ μυθολογικοὶ, ὥστε βλάπτονται ἀμοιβίως καὶ θάπτουσι τὴν δόξαν μετ' ἑαυτῶν εἰς τὸ μνήμα. Οἱ μεταγενέστεροι δὲν θὰ ἔχωσιν ἀρκετὴν μνήμην διὰ νὰ ἐνθυμῶνται τόσα ὀνόματα. Ἡ δόξα εἶναι ἡ λαμπρὰ γραμμὴ τὴν ὅποιαν τὸ πλοῖον χερᾶσσι ἐπὶ τῆς ἰωνικῆς θαλάσσης· ἀφανίζεται μετὰ τοῦ πλοίου καὶ μόνη ἡ θάλασσα μένει· οἱ μεταγενέστεροι εἶναι ἡ θάλασσα.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἄκουσε, Ροδίαι, σοὶ συγχωρῶ νὰ ὀμιλῆς οὕτω ὅταν εἶμεθα μόναι, ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ γλύπτου Σκόπα καὶ τοῦ νέου Ἡροστράτου, πρόσεχε καλὰ μὴ κακολογήσῃς τὴν δόξαν... Ἴδου ὁ Σκόπας· ἀκούω τὸ πλῆθος ἐπαιρημάτων τὸ ὄνομά του. Βλέπεις ὅτι τὸ πλῆθος δὲν ἔχει τὴν γνώμην σου.

ΡΩΔΙΑ.

Τόσῳ καλλίτερον! πρέπει νὰ ἔχω δίκαιον.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΑΙ ΑΥΤΑΙ, ΣΚΟΠΑΣ.

Ἡ Ροδίαι μεταβαίνει καὶ κάθηται ἑμπροσθεν τῶν δρυῶν καὶ ὑφαίνει διὰ κερκίδος.

ΣΚΟΠΑΣ.

ὠραία Ἀθηναίς, εἴθε ἡ νέα αὐτὴ ἡμέρα νὰ σοὶ ἦναι γλυκεῖα καὶ αἱ Χάριτες νὰ ἦναι πάντοτε μετὰ σοῦ!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ὁ θεὸς τῆς τέχνης εἶθε νὰ σὲ βοηθῆ πάντοτε, εὐγενέστατε γλύπτα, νῆ τοῦ Μήλιου Σκόπα. Προσκύνησον τοὺς ἐφεστίους θεοὺς μου, θὰ σὲ φιλοξενήσωσι... Τί καλὸν νέον φέρεις;

ΣΚΟΠΑΣ.

Ἐτελείωσα τὸ ἔργον μου.

ΑΘΗΝΑΙΣ, ἐνθουσιῶσα.

Ἀθάνατοι θεοί! Ὄλη ἡ πόλις τῆς Ἐφέσου ἄς στολισθῆ διὰ μύρτων καὶ ῥόδων! Ἡ τοὺς ἐλεφαντίνους θεοὺς φέρουσα τριήρης, ἡ τριήρης ἡ ἀγαθάγγελος ἄς στρέψῃ τὴν πρῶραν πρὸς τὸν Πειραιᾶ, ὅπως φέρῃ τὴν ἀγγελίαν ταύτην εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀθηνᾶς! Πᾶσα ἡ καλλιτεχνικὴ Ἑλλάς ἄς σκιρτήσῃ ὑπὸ χαρᾶς ὁ μέγας γλύπτης τῆς Μήλου ἔπλασε τὴν Ἀφροδίτην του!

ΣΚΟΠΑΣ.

Δὲν προσθέτεις τίποτε περισσότερον, ὦραία Ἀθηναίς;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Λεῖπει τίποτε εἰς τὸν θρίαμβόν σου;

ΣΚΟΠΑΣ.

Ναί.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τί λοιπόν;

ΣΚΟΠΑΣ.

Ὁ ἔρωσ σου.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἡ δόξα δὲν σὲ ἀρκεῖ;

ΣΚΟΠΑΣ.

Αἰ! Ἡ δόξα ἄνευ τοῦ ἔρωτος εἶναι ὁ Παρθενὸν ἄνευ ἡλίου! Ὡ καλὴ Ἀθηναίς, ὁ καλλιτέχνης ἀποσπᾷ τὸ μάρμαρον ἀπὸ τὰς φλέβας τῆς Πάρου, καίει τὸ μέτωπόν του ἀγρυπνῶν ὅπως μαντεύσῃ τὸ θεῖον ἰδανικόν, παραδίδει τὴν καρδίαν του εἰς τοῦ τιτᾶνος τὸν γυπα ἵνα ἀρπάσῃ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τὴν φλόγα τῆς πλάσεως, πράττει πάντα ταῦτα ὅπως καταθέσῃ εἰς τοὺς πόδας μιᾶς γυναικὸς τὰς λύπας, τὴν χαρὰν, τοὺς θριάμβους του, ὅπως νικήσῃ τοὺς ἀντιπάλους του ἐν τῇ ἐρωτικῇ πάλῃ τῆς πτωχῆς μεγαλοφυΐας, ἥτις οὐδὲν δίδει πρὸς τὴν πλουσίαν ἀνοησίαν ἥτις δίδει τὸ πᾶν. Ὁ καλλιτέχνης ζητεῖ μὲν παρὰ τοῦ πλήθους τὴν δόξαν, ἀλλὰ διὰ νὰ χειροκροτηθῆ μακρὰν τοῦ πλήθους ὑπὸ δύο καμψῶν χειρῶν, νὰ ἐνθάρρυνθῇ ὑπὸ φιλικῶν χειλέων καὶ οὐρανίων μειδιαμάτων! Ἡ δόξα εἶναι ἡ ἑδὼς σκοπὸς εἶναι ὁ ἔρωσ!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Καὶ αἱ γυναῖκες, Σκόπα, αἱ γυναῖκες τοῦ τόπου σου, πιστεύεις ὅτι εἶναι ἀναίσθητοι πρὸς τὴν δόξαν καὶ ὅτι ὀφείλουσι ν' ἀρκεσθῶσιν εἰς τὸ νὰ στεφανώσι κρυφίως ἕνα μέγαν καλλιτέχνην, χωρὶς νὰ λαμβάνωσι καὶ αὐταὶ παρὰ τοῦ πλήθους ὀλίγον ἐκ τοῦ θυμαμάτου, τὸ ὅποιον καίεται δι' αὐτόν; Καὶ ἐγὼ ἀγαπῶ τὸν κρότον τοῦ θριάμβου, τὴν μελοποιίαν

τῶν ἐπευφημιῶν θέλω τὸ πλῆθος νὰ γνωρίζῃ τὸ ὄνομά μου ἐν ὕψω ζῶ καὶ νὰ μὴ τὸ λησμονήσῃ μετὰ τὸν θάνατόν μου. Ἀποστρέφομαι τὴν ὑβριστικὴν λήθην τοῦ τάφου, θέλω νὰ κατακτῆσω τὴν μεγάλην τοῦ θανάτου παρηγορίαν, τὴν ἀθανασίαν.

ΣΚΟΠΑΣ.

Σοὶ τὴν δίδω, Ἀθηναίς! Ἡ χάρις σου, ἡ καλλονὴ σου, τὸ μειδιάμά σου εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς ἀχώριστα ἀπὸ τὸ ἔργον μου' σὺ μ' ἐνέπνευσες, ἡ χεὶρ σου ὠδήγησε τὴν σμίλην μου.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Σκόπα, ἐνέπλησες τὴν καρδίαν μου εὐγενεὺς ὑπερφανίας. Ναί, ἡ Ἔφεσος θὰ μάθῃ ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τοῦ Σκόπα ἔλαθε τοὺς χαρακτῆρας τῆς Μιτυληναίας Ἀθηναίδος, ἀλλὰ τὸ ἄστρον μου εἶναι ἐπιψηλότερον... Συγχώρησόν με, Σκόπα, προκαιμένου περὶ δόξης ἡ φιλοτιμίας δὲν ἔχει ὄρα.

ΣΚΟΠΑΣ.

Ναί, μετὰ τὸν ἔρωτα οὐδὲν ἄλλο ὑπάρχει γλυκύτερον... Σ' ἐννοῶ, ὦραία Ἀθηναίς' θέλω ὅλη ἡ Ἑλλάς νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἐνδόξου ὑποδείγματος τὸ ὅποιον ἐξέλεξ' θέλω νὰ τὸ καταδείξω εἰς τοὺς μέλλοντας αἰῶνας, καὶ θὰ ἐπιγράψω ἐπὶ τοῦ βάρθρου τὰς τρεῖς ταύτας λέξεις: «Ἀθηναίς ἡ Μιτυληναία.»

ΑΘΗΝΑΙΣ, ἀγαλλομένη.

Εὐτόχει, Σκόπα, διότι ἐνόησες τὴν γυναικείαν σκέψιν! Ὡ! αἰσθάνομαι ὅτι ὁ θρίαμβος τῆς ὑπερφανίας εἶναι βάλσαμον τῆς καρδίας! Αὐριον θὰ εἶμαι θεά' αὐριον θὰ ταπεινώσω τὴν Ἐφεσίαν Ἀρτέμιον ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ βάρθρου μου! Σκόπα, ἂν εἶχον τοὺς θησαυροὺς τῆς Περσίας, τοὺς κήπους τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, τὸν θρόνον τοῦ Πόντου θὰ σοὶ τὰ ἔδωκα σήμερον εἰς ἀνταμοιβήν.

ΣΚΟΠΑΣ.

Δὸς εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν ἐλπίδα, καὶ ὁ κόσμος ἄς τηρήσῃ τοὺς θησαυροὺς του.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐλπίζε!

ΣΚΟΠΑΣ, πίπτει εἰς τοὺς πόδας τῆς Ἀθηναίδος.

Θεά, κατέστησες θεὸν τὸν καλλιτέχνην' ὁ Ὀλυμπος εἶναι ἐδῶ...

ΑΘΗΝΑΙΣ, ἐγείρουσα αὐτόν.

Ὅχι, εἰς Μιτυλήνην. Ὡ! πόσον θὰ εἶμαι εὐτυχῆς διηγουμένη τὴν δόξαν μου εἰς τὴν ὦραϊαν γῆν τῆς γεννήσεώς μου! Ἐκεῖ θὰ εὐρῶ τὸν ἔρωτα, ἐκεῖ θὰ σὲ ἀγαπήσω.

ΣΚΟΠΑΣ, ἐνθουσιῶν.

Τέχνη θεία! σμίλη τοῦ γλύπτου! μάρμαρον τῆς Πάρου! Χαίρετε! Σεῖς μ' ἐδώκατε τὴν γυναῖκα ταύτην! Ὅλα τὰ πλούτη ἐνὸς σατράπου δὲν ἤθελον τύχει ἐνὸς μειδιαμάτου τῆς, καὶ ὅμως πτωχὸς τεχνίτης θὰ γείνη σύζυγός τῆς!

ΑΘΗΝΑΙΣ, ἀκροαμένη.

Ἀκούεις μουσικὴν, Σκόπα; δὲν ἀναγνωρίζω τὰ μέλη τῶν ἱερέων τῆς Ἀρτέμιδος.

ΡΟΔΙΑ, πρὸς τὴν ἑσπέρην ἐκ τοῦ ἐξώστου.

Θεοῦρα νεανίδων προχωρεῖ καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν οἰκίαν ταύτην. Ψάλλει τὸν ὕμνον τῆς Ἀμαθούνας. Ἡ Ἀρτεμις θὰ ἦναι μηχανικὴ ὡς γείτων ἀκούουσιν ἐρωτικούς διπλόγους ἐμπροσθεν τῆς θύρας τῆς.

ΣΚΟΠΑΣ, ἀστειρῶς.

Νέκ κόρη, πρόσθε μὴ κακολογῆς τὰς μεγάλαις θεότητας.

ΡΟΔΙΑ

Διατί αὕτη ἡ μεγάλη θεότης ἦλθε καὶ κατώκησεν ἐμπροσθέν μου!

ΣΚΟΠΑΣ.

Μακαρίζου ἐξ ἐναντίας διότι ἔχεις ἐνώπιόν σου τὸν ναὸν τοῦτον, τὸ ἑβδόμον τοῦ κόσμου θαῦμα.

ΡΟΔΙΑ.

Προτιμῶ τὸν κολοσσὸν τῆς Ρόδου.

ΣΚΟΠΑΣ.

Δούλη, σιώπα!

ΡΟΔΙΑ.

Εἰς τοῦτο δὲν ὑπάρχει ἀπόκρισις· ἔχεις δίκαιον.

(Ἀπεχωρεῖ.)

ΣΚΟΠΑΣ.

Ἀθηναίς, αἱ νέαι τεχνίτριαι τοῦ θεάτρου τῆς Ἐφέσου, αἱ ὠκεανίδες τοῦ χοροῦ τοῦ Προμηθέως, ἀσπασθεῖσαι τὸ ἀγαλμὰ μου ἔρχονται νὰ ὀδηγήσωσιν ἐν θριάμβῳ τὸ θεῖον ὑπόδειγμα εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Σκόπα, ἀναγινώσκεις εἰς τὴν γυναικείαν καρδίαν, καὶ εἶσαι ἀξίος ἀγάπης. Τὸ ἐσπέρας, πρὸ τῆς ἀνατολῆς τῆς σελήνης, ὑπαγε εἰς τὴν προκυμαίαν καὶ παρασκευάσε τὸ πλοῖον τὸ φέρον τὰ ὑφάσματα τῆς Μιλήτου εἰς Μιτυλήνην.

(Ἐξέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΡΟΔΙΑ, μόνη.

Ἦθελον νὰ ἔβλεπα τώρα τὸ πρόσωπον τῆς Ἀρτέμιδος· τὸ φῶς τῆς σελήνης θὰ ἦναι σκοτεινὸν ἀπόψε. Ἡ ὠραία μου δέσποινα θὰ ἔχη βωμὸν καὶ, ὅταν θὰ γείνη ὅπως διόλου θεὰ, θὰ ζητήσω παρ' αὐτῆς ἓνα τέλειον ἔραστήν εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν μου. Αὕτη εἶναι ὅλη μου ἡ φιλοδοξία . . . τέλειος ἔραστής . . . Μικρὸν πρᾶγμα καθὼς βλέπετε . . . Ἀκούω κρότον βημάτων εἰς τὴν εἴσοδον . . . Εἶναι ἡ ὄρα τῶν ἐπισκέψεων καὶ τῆς ἀπῆλξης . . . Ἄ! δὲν εἶναι ἀπῆλξη, εἶναι ὁ Ἡρόστρατος. . . Αὐτὸς δὲν κατασκευάζει μὲν θεὰς, ἀλλ' εἶναι εὐγενὴς πρὸς τὰς γυναῖκας καὶ τὰς ἀφίνει νὰ ὀμιλοῦν. Σ.

(Ἐπιτελεῖ τὸ τέλος.)

2. ΔΟΣΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣ.

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

εις μίαν πράξιν και εν πεζῷ λόγῳ.

Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ τοῦ Μερύ.

(Συνέχ. και τέλος. Ἴδε φυλλ. 407.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΡΟΔΙΑ, ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὁ Ἡρόστρατος εἰσέρχόμενος ἀσπάζεται τοὺς ἱερατικούς θεούς.

ΡΟΔΙΑ, καθ' ἑαυτήν.

Εἶναι μάλιστα και πρὸς τοὺς θεοὺς εὐγενής. . .

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Εἶσαι μόνη, Ῥοδία;

ΡΟΔΙΑ.

Μάλιστα, κύριε Ἡρόστρατε.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Και ἡ ὥραία σου κυρία; . . .

ΡΟΔΙΑ.

Ἐξήλθεν . . . Εἶναι θεὰ αὐτὴν τὴν στιγμὴν.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Τί λέγεις, Ῥοδία;

ΡΟΔΙΑ.

Ἄν θέλῃς νὰ τὴν λατρεύσῃς δεύτερος, ὕπαγε εἰς τὸ γλυφεῖον τοῦ γλύπτου Σκόπα.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ, σκιρτῶν.

Θεὸ τοῦ Ἄδου! Ἡ Ἀθηναῖς εἰς τοῦ Σκόπα! Ὡ θεία Αἰδώς, τὸ ἄγαλμά σου ἐγυμνώθη!

ΡΟΔΙΑ.

Μὴ ταράττεσαι, ὅλα ἐτελείωσαν.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Τὸ ἄγαλμα ἐτελειώθη;

ΡΟΔΙΑ.

• Και ἡ θεὰ ἐπίσης. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐντελής ἀπελπισία . . .

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὁμίλει, Ῥοδία! δός μοι ζωὴν ἢ θάνατον.

ΡΟΔΙΑ.

Ζῆσε, τὸ πρᾶγμα εἶναι εὐκολώτερον. Οἱ ἀντίζη-

λοι θὰ ἐτίθεντο εἰς πολλὴ εὐχάριστον θέσιν ἂν ἐφρονεῖμεθα τόσον ἀνοήτως. Ἡ Ἀθηναῖς εὐθηνότατα ἐπλήρωσε τὴν θέσιν τῆς εἰς τὸν Ὀλυμπον διὰ τοῦ κιθάρηλου νομίσματος τῆς ἐλπίδος. Ὁ Σκόπας εἶναι ἀπλοῦς μνηστήρ τῆς Πηνελόπης και τίποτε περισσώτερον.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὁρκίζεσαι εἰς τὴν Στύγα!

ΡΟΔΙΑ.

Ἀκόμη καλλίτερα! τί με μέλει διὰ τὴν Στύγα! Ὁρκίζομαι εἰς τὸν θεὸν Ἰμέβαιον ὃ ὁποῖος φορεῖ κίτρινον χιτῶνα! Ἄν λέγω ψεύματα νὰ μείνω κόρη μέχρι θανάτου!

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἐχω ἀνάγκην νὰ σὲ πιστεύσω και σὲ πιστεῦω.

ΡΟΔΙΑ.

Ἀλλὰ σὲ συμβουλεύω νὰ λάβῃς προφυλάξεις. Οἱ γλύπται μαλακύνουσι τὸν χαλκὸν μὲ τὸν καιρὸν, και ἡ ὥραία Ἀθηναῖς εἶναι κατεσκευασμένη ἀπὸ γυναικαῖον μέταλλον.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὡ! οὔτε μίαν ἡμέραν θὰ χάσω.

ΡΟΔΙΑ.

Ἄ; ἴδωμεν, τί θὰ κάμῃς, κύριε Ἡρόστρατε;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Εἶμαι πλούσιος, θὰ κάμω τὸ πᾶν.

ΡΟΔΙΑ.

Δὲν εἶναι τίποτε. Εὐρὲ κάμμίαν ἰδέαν . . .

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἡ κεφαλή μου καιεῖ . . .

ΡΟΔΙΑ.

Ἡ εἰδική μου εἶναι ψυχρά . . . Θέλεις μίαν καλὴν συμβουλήν;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Δός.

ΡΟΔΙΑ.

Και εἰς ἀνταλλαγὴν τί θὰ μοι δώσῃς;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἐνα νέον Λέσθιον, ἄνδρα, και χρυσὸν ὅσον νὰ γεμίσῃς ἓνα μῦδιον.

ΡΟΔΙΑ.

Και ὃ νέος Λέσθιος θὰ μ' ἀγαπᾷ;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Μὰ τὸν Ἀπόλλωνα! ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ σὲ δώσω ἄνδρα τυφλόν! Ὅποιος σὲ βλέπει σὲ ἀγαπᾷ.

ΡΟΔΙΑ.

Εἶται ἀξιολάτρευτος! και ἡ κυρία μου εἶναι θεότρολλη νὰ ἐπιδιώκῃ τὸν χονδρσιδῆ ἐκείνον ἀγαλματοποιόν, ὃ ὅποιος ἀνετράφη μὲ τοὺς Πάνας τῶν δασῶν τῆς Ἀρκαδίας . . .

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἀλλ' εἰπὲ τὴν ἰδέαν σου! Ἐμπρὸς τὴν ἰδέαν σου . . .

ΡΟΔΙΑ.

Ἴδου αὐτὴν . . . Εἶσαι ζωγράφος ὡς ὃ Ζεῦξις;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὄχι.

ΡΟΔΙΑ.

Γλύπτῃς ὡς ὁ Πραξιτέλης;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὄχι.

ΡΟΔΙΑ.

Μουσικὸς ὡς ὁ Ὀρφεύς;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὄχι.

ΡΟΔΙΑ.

Ποιητῆς ὡς ὁ Εὐριπίδης;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὄχι.

ΡΟΔΙΑ.

Τί εἶσαι λοιπόν;

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Εἶμαι πλούσιος.

ΡΟΔΙΑ.

Ἡ ὥραία μου κυρία μόνην τὴν δόξαν ἀγαπᾷ, δὲν ζῆ διὰ τὴν ζήσῃ, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐξαναζήσῃ· ζητεῖ προῖκα παρὰ τοῦ ἔραστοῦ τὴν ἀθανασίαν· καὶ ὄλος σου ὁ πλοῦτος δὲν εἴμπορει νὰ πληρώσῃ αὐτὴν τὴν προῖκα. Καὶ ὅμως ὁ πλοῦτος εἶναι πάντοτε χρήσιμος. Ἐχεις δύο τριήρεις εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἐφέσου, ὑπάγε καὶ διάταξε ν' ἀνασύρουν τὴν ἀγκυραν. Ἀφίνας τὴν Σάμον πρὸς τ' ἀριστερὰ, παραλλάσσεις τ' ἀκρωτήρια τοῦ Κορύκου καὶ τοῦ Ἀργέννου καὶ περιμένεις εἰς τὸν κόλπον τῆς Μελαίνης τὸ πλοῖον τὸ δοπιὸν φέρει εἰς Μιτυλήνην τὰ πλούσια ὑφάσματα τῆς Μιλήτου. Οἱ ὑπῆρῆται καὶ οἱ δούλοι σου μετμημφισαμένοι εἰς Σαμίους πειρατὰς, προσβάλλουσι τὸ πλοῖον καὶ ἀρπάζουσι τὸν Σκόπαν καὶ τὴν Ἀθηναΐδα. Σὺ, ἐντὸς τῆς ἄλλης τριήρεως προσβάλλεις τοὺς ἀρπαγὰς εἰς τὰ ὕδατα τῆς Μιτυλήνης. Ἡ Ἀθηναΐς θὰ λειποθυμήσῃ, κατὰ τὸ γυναικεῖον ἔθιμον, καὶ ὅταν συνέλθῃ θὰ εὐρεθῇ ἐνώπιον ἥρωος ἐλευθερωτοῦ, πλήρους σεβασμοῦ, καὶ μάλιστα πληγωμένου, ἀν κρῖνῃ εὐλογον. Τὸν δὲ Σκόπαν οἱ δούλοι σου μεταφέρουσι καὶ πωλοῦσιν εὐθηνὰ εἰς τὴν Προποντίδα. Ἐπειτα χαράσσεις τὴν νίκην σου ἐν Μιτυλήνῃ, ἐπὶ τῶν τεσσάρων παρεῖδων πυραμίδος ἐχούσης ὕψος διακοσίων πήχεων καὶ στεφομένης ὑπὸ τοῦ κολοσσαίου ἀγάλματος τῆς Ἀθηναΐδος. Ἀκολουθήσον τὴν συμβουλὴν μου καὶ ἡ ὑπερήφανός μου κυρία θὰ γείνη δούλη σου· τῇ δίδεις δόξαν, σ' ἀνταποδίδει ἔρωτα.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ροδία, ἡ Ἀθηναΐς ὁμιλεῖ διὰ τοῦ στόματός σου· θ' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλὴν σου.

ΡΟΔΙΑ.

Μὴ λησμονήσῃς τὸν Λέσβιον μου.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἐτοιμάσου νὰ τὸν ἀγαπήσῃς.

ΡΟΔΙΑ.

Τὸν ἀγαπῶ ἤδη... (Βροντᾷ. Ἡ Ροδία φαίνεται περιτρωμος.) Θεὲ τῆς ἡμέρας τί μᾶς ἀναγγέλλεις; (Τρέχει πρὸς τὸ δρύφακτον.) Ὁ κεραυνὸς μυκᾶται ὑπὸ αἴθριον οὐρανόν!

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ροδία, ἀναχωρῶ... .

ΡΟΔΙΑ, κρατοῦσε αὐτόν.

Μὴ μ' ἀφῆς μόνην, σὲ ἱκετεύω ἐν ὀνόματι τῶν θυγατέρων τοῦ Αἰὸς Λιτῶν!

Βροντᾷ ἐκ δευτέρου.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Δὲν θέλω νὰ μὲ ἴδῃ ἡ Ἀθηναΐς... Ἄφες με νὰ φύγω... .

ΡΟΔΙΑ.

Ἴδου αὐτή... .

Ὁ Ἡρόστρατος κρύπτεται ὑποσθεν παραπετάσματος.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΟΙ ΑἴΤΟΙ, ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Βρόντα, κεραυνὸ τοῦ Ὀλύμπου! Παιανίζεις τὴν νίκην μου! Πρὸ μικροῦ εἶδον ἐγγραφόμενον τὸ ἀθάνατον ὄνομά μου ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος τοῦ Σκόπα!

ΡΟΔΙΑ.

Ἡ γειτόνισσα εἶναι ὀργισμένη; ἐχάθημεν!

Βροντᾷ ἀδιακόπως.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τώρα δὲν με μέλει ν' ἀποθάνω!

ΡΟΔΙΑ.

Ἐγὼ ὅμως, ἡ ὁποία δὲν ἔχω ἀγαλμα φέρου τὸ ὄνομά μου! ἐγὼ θέλω νὰ ζήσω! θέλω ν' ἀγαπήσω!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἵπερήφανε, πιστεύεις ὅτι ἡ Ἄρτεμις θὰ σὲ τιμήσῃ διὰ τοῦ κεραυνοῦ τῆς;

ΡΟΔΙΑ.

Ἄλλ' ἂν ὁ κεραυνὸς πέσῃ ἐπάνω σου, φοβοῦμαι κἀνὲν παραπήδημα ἢ κάμμιαν ἀνεπιτηδεύοιττα τῆς Ἄρτεμιδος, ἡ ὁποία δὲν εἶναι συνειθισμένη νὰ κερανοβολῇ τοὺς θνητούς.

Ῥήγνυται κεραυνός· ἡ Ἀθηναΐς βλέπει ὑπερηφάνως τὸν οὐρανόν. Ἡ Ροδία πίπτει κατὰ γῆς ρηγνύουσα κεραυνῶν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Λέγω ὡς ὁ Αἴας θ' ἀποφύγω τὸν θάνατον καὶ ἀκόντων τῶν Θεῶν! . . . (Ἐγγίζουσα διὰ τῆς χειρὸς τῆ Ροδίας.) Ἐμπρὸς, δειλὴ κόρη, ἐπάνω.

ΡΟΔΙΑ, συνεχερμένη μικρὸν κατὰ μικρὸν.

(Δι' ἀσθενοῦς φωνῆς.) Μήπως εἶμαι εἰς τὰ Ἠλύσια;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ὄχι, ἐγέρθητι.

ΡΟΔΙΑ, ἰγερμένη.

Ὁ Λέσβιος μου παρ' ὀλίγον ἔγεινε χῆρος... Ἡρακλῆ μου κυρία, σὲ χαρίζω τὴν ζωὴν ἀν συγκατατίθεσαι νὰ μ' ἀποδώσῃς τὴν ἐλευθερίαν. Δὲν εἶμαι ἀσφαλῆς εἰς τὴν οἰκίαν σου.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ίδου πῶς εἶναι κατεσκευασμένοι αἱ μικρογεννημένοι γυναῖκες!

ΡΩΔΙΑ.

Φεῦ! ναί, οὕτως ἐπλάσθημεν! Φοβούμεθα τὸν κεραυνὸν καὶ ἀγαπῶμεν τὸν ἥλιον, τὴν αἰθρίαν, τοὺς χοροὺς καὶ τὸν ἔρωτα· νομίζομεν τὰ κυπαρίσσια λυπηρὰ καὶ τοὺς τάφους ψυχροὺς καὶ προτιμῶμεν τοῦ θανάτου τὴν ζωὴν. Συγχώρησόν με τὸ χονδροειδὲς τοῦτο λάθος καὶ στείλῃ με εἰς τὴν Λέσβον.

ΑΘΗΝΑΙΣ, τίνουσα τὸ οὖς εἰς ἐξωτερικὸν θέρμερον.

Σιώπα . . . Νομίζω ὅτι ἀκούω τὴν φωνὴν τοῦ Σκόπα.

ΡΩΔΙΑ.

Εἴθε ὁ Πλούτων νὰ ἐπάρῃ ὄλους τοὺς γλύπτας εἰς τὸν Ἄδην!

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΑΙ ΑΥΤΑΙ, ΠΡΟΣΤΡΑΤΟΣ κεκρυμμένοι, ΣΚΟΠΑΣ.

ΣΚΟΠΑΣ, αἰσυχόμενος ἐν σπουδῇ καὶ ἔχων τὰ ἐνδύματα καὶ τὴν κόμην ἄνω κάτω.

Ἄς ἀνοιχθῆ ἡ γῆ καὶ ἄς μὲ καταπῆ! Δόξαν, ἄνομα, μέλλον, ἔρωτα, τὸ πᾶν ἀπώλεσα!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τί λέγεις, Σκόπα!

ΣΚΟΠΑΣ.

Ὁ κεραυνὸς συνέτριψε τὸ θεῖόν μου ἄγαλμα· κείται καταγῆς ὡς πτώμα θεότητος· ὁ πατήρ δὲν ἀναγνωρίζει πλέον τὴν κόρην! Τὸ ὄνομά σου, καλὴ Ἀθηναίς, τὸ ὄνομά σου, τὸ ὅποιον ἡ εὐλαβὴς μου χεὶρ εἶχε χαράξει πρὸ μικροῦ, ἠφανίσθη ὑπὸ πυρίνῃν πλάκα, οὐδὲ γράμμα ἀπέμεινεν! Οἱ ὠραῖοι πόδες τῆς Ἀφροδίτης μου συνετρίβησαν ὡς πόδες νεάνιδος ὑπὸ χαλκίνοὺς τροχοὺς! Καὶ ἀφ' οὗ εἶδον τὸν ἀκρωτηριασμὸν τοῦτον ἡ ζωὴ ἔμεινεν εἰς τὴν καρδίαν μου! Ἀθηναίς, ἀγάπα με, διότι ἐπέζησα!

ΑΘΗΝΑΙΣ, ἀφ' οὗ ἤκουσε συγκεκνημένην ὑπὸ φλογώδους ὀργῆς.

Ἐκείθεν ἦλθεν ὁ κεραυνός! (δεικνύει τὸν ναὸν τῆς Ἐφέσου) δὲν ἦλθεν ἐξ οὐρανοῦ! Βλέπω τὴν γυναῖκα ἐντὸς τῆς θεᾶς! Πρέπει ἡ Ἄρτεμις νὰ γνωρίσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῆς γυναίκος καὶ νὰ εἶδῃ Νέμεσιν τοῦ Ταινάρου τὴν Ἀθηναίδα τῆς Μιτυλήνης! Μ' ἀγαπᾷς, Σκόπα;

ΣΚΟΠΑΣ.

Ἄν σ' ἀγαπῶ! . . . Ἡ καρδία μου συνεκέντρωσεν ὅλην τὴν ἐρωτικὴν φλόγα τοῦ ἰωνικοῦ κλίματος, καὶ ὁ ἔρωσ μου ἔδωκε ζωὴν μὲν εἰς τὸ μάρμαρον, ὀργὴν δὲ εἰς ζηλότυπον θεόν!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ὁ ἔρωσ δὲν λέγεται, ἀποδεικνύεται . . . Ἄκουσε, Σκόπα . . . Ἀπέαντι, ἐπὶ τῆς πλατείας ἐκείνης, ὑπάρχει ναὸς καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἄγαλμα, τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος, ἡ ὁποία, καθὼς ὄλαι αἱ ψευδοῦσες μοι,

φορεῖ βαρεῖαν ἐσθῆτα διὰ νὰ κρύψῃ τὰ ἐλαττώματα τοῦ σώματός της. Ἀπόψε, τὴν ὄραν καθ' ἣν ψάλλεται ὁ ὕμνος εἰς τὴν ἑκάτην, κρύφθητι εἰς τὰς κρύπτας τοῦ βωμοῦ, ὅπου ῥέει τὸ αἷμα τῶν θυσιῶν καὶ ὅταν ὁ θυρωρὸς κλείσῃ τὰς θύρας τοῦ ναοῦ, συντριψε τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος ἐπὶ τοῦ βήθρου του.

ΣΚΟΠΑΣ, ὑποχωρῶν ὑπὸ φρίκης.

Ἀθηναίς! Ἀθηναίς!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἄρνείσαι!

Ὁ ἠρόστρατος φαίνεται, ἐξερχόμενος μετὰ προσοχῆς.

ΣΚΟΠΑΣ.

Ζητεῖς παρ' ἐμοῦ φρικώδεις ἀνοσιούργημα!

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Δὲν με ἀγαπᾷς!

ΣΚΟΠΑΣ.

Ζήτησε τὴν ζωὴν μου.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Τί νὰ τὴν κάμω; Ἐγὼ δὲν ἔχω κεραυνὸν ἐκδικητικόν! Ἡ Δῆμος δὲν μ' ἀνοίγει τὸ χαλκίδιον τῆς! Κεραυνός μου εἶναι ἡ χεὶρ σου. Θέλεις νὰ μ' ἐκδικήσῃς; Σιωπᾷς . . . ἀρνείσαι ἐπιμόνας; . . . Εἶσαι ἀνάξιος ἀγάπης . . . Φύγε, καὶ μὴ φανῆς ποτε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου!

ΣΚΟΠΑΣ.

Σωφρόνησε, καλὴ Ἀθηναίς! ἡ θυγάτηρ τοῦ οὐρανοῦ δικαιοσύνη ἔς σε φωτίσῃ καὶ . . .

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἡ δικαιοσύνη σιωπᾷ ὅταν ὀμιλῇ ἡ ἐκδίκησις· σ' ἐρωτῶ τελευταίαν φοράν ἂν θέλῃς νὰ μ' ὑπακούσῃς· Ἀπάντησε . . . Σιωπᾷς! . . . Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι τὸ θάρβος τῶν ἀνδρῶν τούτων! Αὐτὸς εἶναι ὁ ἔρωσ τῶν καλλιτεχνῶν! Ἀγαπῶσι τὴν γυναῖκα μόνον διὰ νὰ τὴν μετατρέπωσιν εἰς μάρμαρον, ν' ἀπαθανατίζωσι τὸ ὄνομά των καὶ νὰ λησμονῶσι τὸ πρωτότυπον! Φύγε! Φύγε!

ΣΚΟΠΑΣ.

Ἀναχωρῶ καὶ φυλάττω τὸν ἔρωτά μου· τρέχω νὰ κρύψω τὸν βίον μου εἰς τὴν γενέτειράν μου νῆσον. Θραύω τὴν σμίλην μου καὶ παραλαμβάνω τὸ ἔνδοξον μαρμάρινον πτώμα, τὸ δικαίως κεραυνοβοληθὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀλαζονείας θεῶν. Θὰ κρύψω εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς τὸν κορμὸν ἐκείνον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀκτινοβολεῖ εἰσέτι ἡ καλλονὴ σου. Ἴσως ποτὲ, μετὰ πολλοὺς αἰῶνας, ἀνασκάψωσι τὸ λείψανον τοῦτο, καὶ οἱ καλλιτέχνη, οἵτινες θὰ τὸ ἔδωσιν οὕτως ἠρωτηριασμένον, θέλουσι κύψει εὐσεβῶς ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ θέλουσι ζητήσῃ μάτην τὸ ὄνομα τοῦ γλύπτου ὅστις τὸ κατεσκεύασε καὶ τὸ ὄνομα τῆς γυναίκος ἧτις τὸν ἐνέπνευσεν. Ἡ ἐκδίκησις μου θὰ ἦναι ἡ παράδοσις τοῦ αἰνίγματος τούτου εἰς τοὺς μεταγενεστέρους· τοῦτο θὰ ἦναι ἡ κατηγορία τῆς ἐξορίας καὶ τοῦ θανάτου μου!

Ἐξέρχεται.

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

ΑΘΗΝΑΙΣ, μίνη.

Ἄνδρε! . . . Δὲν θὰ εὕρω κἀνένα ἐκδικητὴν! . .
 Ἴδε ἀνθρώπους τολμῶντας νὰ διμιλῶσι περὶ ἔρωτος!
 Ὡ! ὁ αἶων τῶν ἥρωϊκῶν ἐραστῶν παρῆλθε! Πει-
 ρίθοε, Θησεῦ, Ἰζιον, δὲν ἔχετε πλέον διαδόχους εἰς
 τὴν ἐκπεσοῦσαν πατρίδα μας! ὁ ἥρωϊσμός ἐμφωλεύει
 εἰς τὰς καρδίας τῶν γυναικῶν! Ζήτησε πανταχοῦ
 εἰς τὰς πόλεις, οὐδεὶς ἀνὴρ ὑπάρχει!

ΣΚΗΝΗ Η΄.

ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

ΠΡΟΣΤΡΑΤΟΣ, εἰσερχόμενος ἐπευσεμένως.

Παρὼν ὁ ἀνὴρ!

ΑΘΗΝΑΙΣ,

Ἡρόστρατε, μὲ ἠγάπησες πάντοτε, σύ;

ΠΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὁ ἔρωσ δὲν λέγεται, ἀποδεικνύεται. . .

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἴδου τέλος πάντων ἀνθρώπος! Ὁ Σκόπας ἠρνήθη
 νὰ θραύσῃ τὸ ἀγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος ἐπὶ τοῦ βρά-
 θρου τοῦ ὅ,τι δὲν ἐπραξε, θὰ τὸ πράξῃς.

Σκότος τῆς νυκτὸς καταπίπτει.—Ἡ Ροδία ἀνάπτει λυχνίαν.

ΠΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἀνάξιος τοῦ ἔρωτός σου ἕστις δὲν πράττει ὅ,τι
 ζητεῖς! Ἀθηναῖς, ζήτησόν με μίαν σταγόνα χρυ-
 σοῦ, καὶ σοὶ δίδω τὸν Πακτωλόν· ζήτησόν με μίαν
 σταγόνα ὕδατος, καὶ σοὶ δίδω τὴν πηγὴν· ζήτησόν με
 ἐν δένδρον, καὶ σοὶ δίδω τὸ δάσος. Τί εἶναι τὸ νὰ θραύ-
 σῃ τις ἐν ἀγαλμα ἐπὶ τοῦ βράθρου του; ἀντικαθιστῶσι
 τὸ ἀγαλμα καὶ ὅλα ἐτελειώσαν. Θέλω νὰ πράξω
 κατὰ περισσώτερον διὰ σέ. Τὰ πλούτη μου μοὶ καθι-
 στῶσι πάσας τὰς μεγάλας ἐκδικήσεις εὐκόλους καὶ
 ταχεῖς· ἔχω ἐμπρηστικὰς ὕλας μυστικὰς, αἰτίνες
 καταφλέγουσι καὶ τὴν πέτραν καὶ τὸν χαλκόν. Τρέ-
 χω νὰ πυρπολήσω τὸν ναὸν τῆς θεᾶς. Οἱ ὑπῆρέται
 μου εἰσῆλθον ἤδη, οἱ φύλακες διὰ χρυσοῦ ἠγορά-
 σθησαν, οἱ ἱερεῖς ἀνεχώρησαν, ἡ νύξ βοηθεῖ τὸ πῦρ
 καταφλέγει τὸ πᾶν. . . Καὶ ἔπειτα;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐπειτα; Ὅθ᾽ εἶσαι ὁ βασιλεὺς, ὁ σύζυγος, ὁ θεός
 μου· θὰ εἶμαι δούλη σου. Ἐπειτα, θ' ἀφῆσωμεν τὴν
 Ἑφέσον· θὰ ὑπάγωμεν ν' ἀγαπηθῶμεν εἰς τὴν Σκυ-
 θίαν, τὴν Σαρματίαν ἢ τὴν Ἰνδίαν. Ὅθ᾽ εἶπες παντα-
 χοῦ ὅτι ἔκαυσες τὸν ναὸν τῆς Ἑφέσου διὰ τὴν Μι-
 τυληναίαν Ἀθηναῖδα, καὶ οἱ Βάρβαροι, οἱ ἔχθροὶ τοῦ
 ἑλληνικοῦ ὀνόματος, θὰ κύπτωσιν εὐσεβῶς ἐνώ-
 πιον σου.

ΠΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Καὶ ἂν κερκυνοβοληθῶ ἐντὸς τοῦ ναοῦ;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἡ Ἀθηναῖς θὰ σὲ κλαύσῃ καὶ θὰ φυλάξῃ ἀμίαν-
 τον τὴν ἐσοῦσα τῆς χηρείας μέχρι θανάτου.

ΠΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἀφροδίτη! Ἀφροδίτη! ἱκέτευσον τὸν πατέρα σου
 Δία καὶ κάλυψον διὰ νεφελῶν τὸν ὀρίζοντα! . . Ἰθη-
 ναῖς καλὴ, ἐπκνέρχομαι.

Ἐξίρχεται.

ΣΚΗΝΗ Θ΄.

ΑΘΗΝΑΙΣ, ΡΟΔΙΑ, ἐρχομένη ἔσωθεν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἄγία ἐκδικησις! τρυφὴ θεῖα, σὺ ἦτις πληροῖς
 τὴν καρδίαν μου, ἄφες αὐτῇ θέσιν διὰ τὸν ἔρωτα!
 Ὁ ἀνθρώπος οὗτος εἶναι ἀξίος ἀγάπης.

ΡΟΔΙΑ.

Γλυκεῖά μου κυρία, ἂν σοὶ προσέφερα μεγάλην
 ὑπηρεσίαν τί ἀνταμοιβὴν θὰ μ' ἐδίδεις;

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Καὶ ποῖαν μεγάλην ὑπηρεσίαν δύνασαι νὰ μοὶ
 προσφέρῃς;

ΡΟΔΙΑ.

Ἄ! μ' ἐρωτᾷς, ἐν ᾧ περιμένω ἀπάντησιν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Σοὶ δίδω ὅ,τι ζητήσῃς.

ΡΟΔΙΑ.

Λοιπὸν, ζητῶ ὅσα χρυσᾶ νομίσματα χωροῦσιν αἱ
 μικραὶ μου χεῖρες, καὶ ἐν ἄλλο πρᾶγμα πολὺ εὐθη-
 νότερον διὰ σέ. . . τὴν ἐλευθερίαν μου.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ροδία, ἡ ὥρα εἶναι ἐπίσημος, διμιλεὶ σπουδαίως.

ΡΟΔΙΑ.

Ὡ! δὲν ἔχω ὄρεξιν ἀστεϊσμάτων, ὀμιλῶ σπουδιότατα.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Λοιπὸν, θὰ ἐλησμονήσῃς τὴν μεγάλην σου ὑπηρεσίαν.

ΡΟΔΙΑ.

Ὅχι, ἀλλὰ δὲν τὴν ἔμαθες.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Λέγε λοιπὸν.

ΡΟΔΙΑ.

Ἐγὼ ἐκράτησα ἐδῶ τὸν Ἡρόστρατον· ἐγὼ ἐκέν-
 τησα τὸ μίσος του κατὰ τοῦ Σκόπα· ἐγὼ τῷ εἶπα·
 «Μεῖνε ἡ κυρία μου σὲ ἀγαπᾷ· πρέπει νὰ τὴν ἐκδι-
 κήσῃς.» Εἶχε τὸν ἕνα πόδα εἰς τὸ πλοῖον τοῦ ὅταν
 ἐκράτησα τὸν ἄλλον εἰς τὸν λιμένα.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ροδία, εἶσαι ἀξία τῆς ἀμοιβῆς· ἀλλὰ θ' ἀναχωρή-
 σῃς αὐριον, διότι ἡ νύξ εἶναι πολὺ σκοτεινὴ. . .

ΡΟΔΙΑ.

Τὴν νύκτα καὶ ἐγὼ θέλω· αὐτὴ εὐνόησε τοὺς Ἑλ-
 ληνας ἐν Τενέδῳ, ἡ νύξ καθ' ἣν ἡ Ἀρτεμις καλύ-
 πτεται καὶ σιωπᾷ· ἂν ἦτο πανσέληνος δὲν θ' ἀνε-
 νεχώρουν, διότι ἡ γειτόνιασα θὰ ἔβλεπε πρὸς πολὺ
 καλὰ.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

Καὶ δὲν θέλεις νὰ παρασταθῇς εἰς τὸν θρίαμβόν
 μου; . . .

ΡΟΔΙΑ.

Δὲν με παραμέλει. Μὲ στέλλεις ἐπιστολὴν διὰ τοῦ
πρώτου πλοίου τὸ ὁποῖον θ' ἀναχωρήσῃ εἰς Λέσβον.
Σὲ χειροκροτῶ μακρόθεν, εἶναι ἀσφαλέστερον.

ΛΘΗΝΑΙΣ.

Ταλαίπωρος κόρη! πῶς τρέμει!

ΡΟΔΙΑ.

Δὲν εἶμι θεά· αἱ ἀπλαῖ θνηταὶ τρέμουσιν ὅταν
φοβῶνται, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ χρέος των.

ΛΘΗΝΑΙΣ.

Λοιπὸν, περίμεινε . . . Γεμίζω τὰς μικρὰς σου
χεῖρας νομίσματα καὶ εἶσαι ἐλευθέρα.

Ἡ Ἀθηναῖς ἀποχωρεῖ καὶ μεταβαίνουσα ἀνοίγει
πυξίδα εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ θεάτρου.

ΡΟΔΙΑ.

Ἄ! ἔτοιμάζομαι ν' ἀναπνεύσω (Παρατηροῦσα τὰς
χεῖρας αὐτῆς.) Αὐποῦμαι πολὺ, τώρα, ὅτι δὲν ἔχω με-
γάλης χεῖρας, ὡς τόσαι γυναικες! . . Ἄς τὰ πλατύ-
νωμεν . . .

Τοποθετεῖ πτυχὴν τινα τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς μεταξύ
τῶν δύο ἀνοικτῶν καλαμῶν.

ΛΘΗΝΑΙΣ, ἔχουσα ἀνοικτὴν πυξίδα.

Ἴδου, Ροδία· μ' ἐπλήρωσες τὰ λύτρα σου διὰ με-
γάλης ὑπηρεσίας, καὶ σοὶ τ' ἀποδίδω.

Δίδει αὐτῇ χρυσᾶ νομίσματα, μὴ μετροῦσα,
καὶ ἀποτίθησι τὴν πυξίδα.

ΡΟΔΙΑ, σπρίγγουσα τὰ νομίσματα ἐν τῇ ἐσθῆτι.

Δὲν εἶδε τὴν τρίτην χεῖρα.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΛΘΗΝΑΙΣ, ΡΟΔΙΑ, ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ὁ Ἡρόστρατος εἰσέρχεται, εἰς χεῖρας ἔχων ἀνημμένην
δῆδα ἣν δίδει τῇ Ροδίᾳ.

ΡΟΔΙΑ, βηγνύουσα κραυγὴν, ἀποσβεννύει τὴν δῆδα καὶ λέγει.

Εἰς τὴν Λέσβον!

Ἐξέρχεται δραμαίκα.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Ἀθηναῖς, τὸ ἄγκλημα κατέβρευσεν ἐπὶ τοῦ βήθρου.
Τὸ ἔργον μου ἐξᾶκολουθεῖ! Ὁ ναὸς καίεται!

ΛΘΗΝΑΙΣ.

Ἡρόστρατε, εἶναι ὁ θεὸς τῆς ἐκδίκησεως.

ΗΡΟΣΤΡΑΤΟΣ.

Φεύγωμεν!

ΛΘΗΝΑΙΣ.

Ὦχι! θὰ φύγω ὅταν αἱ φλόγες φωτίσωσι τὸν δρό-
μον μας! Θέλω νὰ ἴδω τὴν ἐκδίκησίν μου γεγραμ-
μένην διὰ πυρίνων γραμμμάτων ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ!

Βλέπουσα διὰ τοῦ παραθύρου.

Βλέπω τὴν φλόγα . . . ὁ ναὸς καίεται . . . εἰς Μι-
τυλήνην! Ἐλθέ.

Ἐξέρχονται.

Σ.